

520
20

Z. n. 18.

18. iij.

Q. D. B. V.
AUGUSTA

NATALITIORUM

SOLEMNIA

SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,

DOMINI

CHRISTIANI,

DUCIS SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ AC MONTIUM, ANGARIÆ ET WESTPHALIÆ, LANDGRAVII THURINGIÆ, MARCHIONIS MISNIÆ NEC NON SUPERIORIS ET INFERIORIS LUSATIÆ, COMITIS PRINCIPIS HENNEBERGÆ, COMITIS MARCÆ, RAVENSBERGÆ ET BARBIÆ, DYNASTÆ RAVENSTEINI

&c. &c. &c.

*PRINCIPIS ET NUTRITORIS NOSTRI CLEMEN-
TISSIMI MUNIFICENTISSIMI QVE*

DIE XXIII. FEBRUARII
RECURRENTIA

SOLENNITER QVE CELEBRANDA
INDICIT

ET

AD ORATIONEM

IN ILLUSTRIS AUGUSTEIAUDITORIOMAJORI

D. XXIV. FEBRUARII H. L. Q. C.
AUDIENDAM

ILLUSTRES AULÆ SERENISSIMÆ MINISTROS

UTRIUSQVE REIPUBL. PROCERES LITERARUM QVE
FAUTORES NEC NON ILL. AUGUSTEI CIVES

OBSERVANTISSIME AMANTISSIME QVE
INVITAT

M. CHRISTIANUS REINECCIUS,

SS. THEOLOG. BACC. ILL. AUG. RECTOR ET P.P.

Illa Natalitia nobis innotuere publice & solenniter celebrata, quae antiquitate sua antecedant illa *Pharaonis* Regis *Aegyptii* Natalitia à Mose Scriptore omnium antiquissimo & *Geneseos* literis prodita. Gen. XL, 20. 21. 22. ויהי ביום השלישי יום הולדת את פרעה ויעש משתרות לכל עבדיו וישא אתראש שר המשקים ואתראש שר האפים כהן עבדיו: ויש את שר המשקים על משקו ויוון הכוס על כף פרעה: ואת שר האפים תרה כאשר פתר להם יוסף: i. e. ex *Schmidii* interpretatione: cum ergo die tertio Dies Natiuitatis esset *Pharaonis*, fecit conuuium omnibus seruis suis, unde exculit caput principis pincernarum & caput principis pistorum in medio seruorum suorum, ut restitueris principem pincernarum super pincernas suos, de deritque scyphum super manum *Pharaonis*. Principem autem Pistorum suspendit, sicut interpretatus ipsi erat *Iosephus*. In quibus omnium primum est nomen, quo Natalitius dies h. l. indicatur, הולדת יום dies dñi nati i. e. dies nativitatis. Est enim הולדת ex ר. ירד genuit vel peperit. In historia *Jobi* simpliciter nominatur יום Job, 1. & forte etiam cap. 1, 4. dies quæ nati' יום אורל' dictus dies cuiusque suus. Ut ut enim sint, qui illos filiorum *Jobi* dies hebdomadarios in circulo recurrentes fuisse arbitrantur, non tamen hoc videtur convenisse pietati *Jobi* & filiorum ejus, quos in continuis hebdomadariis convivis sic vixisse putandum non est: Sed anniversarius dies potius natalis intelligitur, qui *Jobo* simplici diei sui appellatione venit c. 3, 1., quod verius subsequens clare satis probat, in quo declaratur ille ipse dies יום אורל' dies in quo natus sum. Sic etiam exprimitur *Jeremiæ* בו היום אשר ירדתי בו dies in quo natus sum. Jer. 20, 14. Verfones horum locorum Orientales facile mitto, neque in congerendis Græcis & Latinis appellationibus diei Natalis prolixus esse cupio, cum hæc passim obviam sint, tum de vitæ hujus initiis, tum de initiis regnorum & urbium aliarumque rerum, quæ sub natalitiorum nomine recoluntur & celebrantur. Potius hoc in Natalitius his Regis *Aegyptii* animadverto, antiquitatem hujus solennitatis Natalitiorum, quantum ex publicis monumentis constat, non eripiendum esse *Aegyptiis*, nec tamen etiam leviter negandum, antiquiori origine alias gentes & populos ipsosque *Hebræos* natalium dierum rationem habuisse, ut illos festos facerent. Si enim *Isaci* ablaclationis dies Gen. 21, 8. celebratus solenniter fuit, quis valde dubitet de natalitiorum solennitate, licet hæc annotata in Mose non legatur, nec antiquiora etiam monumenta habeamus. Illud saltem per Natalitia *Pharaonis* certum est, primam originem harum solennitatum *Persis* tribui non posse, sicuti illos, à quibus mos iste feriendorum Natalitiorum ad alias gentes traductus sit, tanquam antiquissimos nominavit *Polydorus Virgilius* lib. 4. Nam licet de *Persis*, quod has solennitates Natales amaverint, restis sit etiam *Plato* 1. in *Alcibiade*, tamen ante *Persas Medis* *Assiæ* imperarunt, & ab illis idem factum esse testatur *Xeno-*

phor

phan l. i. de Cyropædia. & ante utrosq̄, qui à *Polydoro Virgilio* nominari primo loco debuisse, *Ægyptii* fuerunt. Ab his enim ad alias gentes æq̄ve, ut alia multa traducta sunt, transire hic quoque mos potuit, & ad ipsos etiam Græcos, indeq̄ve ad Romanos & alios populos. An vero Hebræi ab *Ægyptiis* aut *Perlis*, quod scribit *Ribetus* T. 2. Op. p. 672., & non potius *Ægyptii* ab Hebræis hunc morem acceperint, non multum disputabimus, destituti monumentis antiquorum, quibus definiri hoc unice certoque possit. Neq̄ve dicere accurate possumus, quibus ceremoniis olim Natalitiorum solennitas fuerit circumscripta, cum, quæ *Moses* recensuit, tantum pro data occasione dicta sint, quæ vero in *Profanis* scriptoribus reperimus, pro varietate gentium observata varie videatur atq̄ve cum tempore jam adaucta esse jam & imminuta. Dubium vero nullum est, quin *Sacerorum* ratio & votorum nuncupatio prima fuerit & potissima, quam deinceps signa pietatis & lætitiæ alia secuta sunt. Vid. *Censorinus* lib. de Die Natali, *Alexander ab Alexandro* lib. 6. Dierum Natalium, *Marz. de Roa* in Sing. Loc. 1. 6. de die Natali, *Gr. Struckius* in Antiq. Conviv., nec non *Clauderus* diss. de Ritu Veterum Natalitio. *Joach. Hildebrandus* tr. de Natalitiis Veterum. &c.

Et licet hæc apud Gentiles nunquam sine superstitione, forte & luxu fuerint peracta: nihil tamen est, quod in externa facie hujus historię Pharaonis valde nobis reprehendendum sit, ipseque ritus celebrandi Natalitia vitio non tantum carere potest, sed et, si Deo decenter pro beneficio humanę conceptionis, bene formati corporis humani & fortunatę nativitatıs agantur gratiæ, laudem meretur & commendationem. Neq̄ve lætitię signa, si intra decorum & quod Christianum maxime decet, continentur, Natalitia exponere debent vituperiis. Quod enim Convivium à Pharaone apparatus attinet, componamus illud, si licet, cum magnifico illo convivio *Aeschverofchi*, eoq̄ve ipso forte natali, de quo hæc leguntur *Eth. 1. 7. & 8.* והשתחו בליל וזב וכלים מכלים שונים וין מלכות רב בוד המלך: והשתחו כדת אין אנס כי כן יסד המלך עד כל רב בתרו רעשות: כרצון אשו ואשו: delectamur versione *B. Luiberi* nostri: Und das Getränke trug man in goldenen Gefäßen, und immer andern und andern Gefäßen, und könnlichen Wein die Menge, wie denn der König vermochte. Und man setzte niemand, was er trincken solte, denn der König hatte allen Vorstehern in seinem Hauße befohlen, daß ein ieglicher solte thun, wie es ihm wolgestel. Hæc temperantię leges, quibus ad nimium potum nemo urgeri debuit, sed cuiq̄ve decora libertas relicta fuit, si in Pharaonis convivio natali etiam servatę fuerunt, nihil erit, quod hoc in passu quis desideret. Sic recensio Ministrorum in Domo Regia omni vacare culpa potuit. Verba sunt עבדיו עבדיו ואת ראש שר המשקים ואת ראש שר האפיס בתוך עבדיו וישא. Vis phraeos אשא ab Interpretibus pluribus minus commode h. l. & v. 13. exponitur, sive de dignitate, ad quam evehantur, sive de hilaritate, ad quam erigantur; neq̄ve Græci LXX Interpretes vertendo: καὶ ἐμνήθη τῆς ἀρχῆς et recordatus est ministerii seu principatus; emphasim Hebræam exhauriunt, quæ singulari recensionı & enumerationi cuiusq̄ve capitis propria est, in qua olim quisq̄ve vocatus suum caput erigere & præsentem se esse illa elevatione capitis testari debuit. Vid. *Exod. 30. 12.* *Num. 1. 2. cap. 31. 26.* Nec de enumeratione confusa dicitur, sed ubi viri distincte denominantur & discernuntur. Conf. *Guffertius* in Comment. L. H. p. 769. Finis vero recensionis Ministrorum in solennitate Natalitiorum regia fuisse putatur, ut omnes essent præsentēs & corpore & animo & votis, & comparerent in convivio, & clementiæ & beneficiis regis fruerentur. Nam hoc Die Natali Clementiæ & Beneficentię signa & dona dare solebant Veteres largissime & accipiebantur hilarissime, nihilq̄ve magis cupiebant, quam ut dies hic transigeretur lætissime. Hoc Clementiæ Regię signum datum quoq̄ve fuit Ἀρχαῖον γένω *Præfecto Pincernarum*, postquam ejus nomen fuit recensitum, ejusq̄ve peccati ratio deprehensa levior, ipseq̄ve Clementiæ hac Regiæ, ut liberaretur ex carcere & pristino officio restitueretur judicatus non indignus. Alter vero regius minister in hac facta re-

cen-

censione & convocacione Ministrorum pro culpa sua ratione vocatus per Justitiam Re-
 giam poenam dare debuit, sc. *Presectus* sive *Pistorum* sive *Coqorum*, nam verbum פסע
 significat *cavia*, sed de coctionibus ex farina factis legitur & cum סלה & סלה
 conjungitur, nunquam vero cum expressa carniarum mentione occurrit, praeterea etiam
 פסע a פסע distinguitur 1. Sam. 8. 13., nisi forte distingvi dixeris, ut coqum a lanione
 & machatore, si modo פסע coqum in genere notat, quod tamen probari satis non
 potest. Attamen & Pistorum a *pisendo seu contundendo fruges* dictorum alia olim
 functio fuit, quam, adinventis molis, hodie est, atque alia etiam eorum, qui dicuntur
 פסע *Coctores seu Coqvi*. Caterum sicut illa Latitiae, Clementiae & Justitiae regiae
 documenta in Rege Aegyptiorum Pharaone neutiquam vituperanda sunt: ita eadem

in Christianorum Natalitiis & in praesenti Natali **CHRISTIANI**, Serenissi-
 mi Principis ac Nutricii nostri Clementissimi laudanda magis sunt. Et laeta haec Dies
 nos quoque nostri commonere debet officii, pietatis & obsequii, ut in laetitiam & vota
 precisque pie effundamur. Atque hoc fiet in *Ill. Augusto* nostro. Agite igitur quot-
 quot pia veneratione hunc Diem *Principis* nostri prosequimini, ejusque Latitiae ac
 Clementiae participes esse vultis, adestote praesentes & animo & corpore, precibus & vo-
 tis devotis. De *Principis* clementissima Voluntate non est quod dubitemus, quin
 Ipse clementissime velit, ut ubi Ipse sit Clementissima Praesentia, sint quoque Ministri
 ejus praesentes, & AUGUSTEUM, quod SERENISSIMO PRINCIPI in deliciis est, Pro-
 ceribus quoque hoc in honore habeatur, ut hoc Die Augustissimo Natali Votis publicis
 ipsi etiam intersint. Recensuit Pharaon Natali die suos Ministros, sed in Clementia multo
 majori hoc expectandum est a *Principe Christiano*, quem in his Natalitiis occa-
 sione effati istius Antiquorum: *Christiani non nascuntur, sed fiunt*; NATUM FA-
 CTUMQUE CHRISTIANUM declarabimus & praedicabimus, Deumque implora-
 bimus, ut hunc nobis **CHRISTIANUM** Principem servet & sospitet.
 Quapropter *Illustres Aula Serenissima Ministros & utriusque Reip. Proceres Literarum-
 que Aestimatores* omnes, ut sua exoptatissima praesentia *Serenissimi Nutricio*
 nostri Natalitia concelebrent & Pauegyrin hanc exornent, observantissime enixissime-
 que rogamus. Cives vero *Illustres Augustei, Juvenes Ornatisissimi atque Praesantissimi*
 etiam non admoniti scient atque observabunt sedulo ac diligenter, quae suarum erunt
 partium, & in decentissima frequentia aderunt suamque PRINCIPI SERENISSIMO
 ac NUTRICIO MUNIFICENTISSIMO & pietatem & laetitiam in his Natalitiis
 Augustissimis subjectissime nobiscum restabuntur. P.P. d. XVIII.

Februarii MDCCXXII.

LEUCOPETRÆ,
 Litteris G. A. Legii, Aul. & Aug. Typogr.

Nr 885.
40

ULB Halle
001 556 347

3

So.

Witt

2. C.

Q. D. B. V.
AUGUSTA
NATALITIORUM
 SOLEMNIA
SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,
DOMINI
CHRISTIANI,

DUCIS SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ AC MONTIUM, ANGARIÆ ET WESTPHALIÆ, LANDGRAVII THURINGIÆ, MARCHIONIS MISNIÆ NEC NON SUPERIORIS ET INFERIORIS LUSATIÆ, COMITIS PRINCIPIS HENNEBERGÆ, COMITIS MARCÆ, RAVENSBERGÆ ET BARBLÆ, DYNASTÆ RAVENSTEINI
 &c. &c. &c.

PRINCIPIS ET NUTRITORIS NOSTRI CLEMEN-
TISSIMI MUNIFICENTISSIMI QVE

DIE XXIII. FEBRUARII
 RECURRENTIA
 SOLENNITER QVE CELEBRANDA
 INDICIT

ET
AD ORATIONEM
 IN ILLUSTRISAUGUSTEIAUDITORIOMAJORI

D. XXIV. FEBRUARII H. L. Q. C.
 AUDIENDAM

ILLUSTRES AULÆ SERENISSIMÆ MINISTROS
UTRIUSQVE REIPUBL. PROCERES LITERARUMQVE
FAUTORES NEC NON ILL. AUGUSTEI CIVES
 OBSERVANTISSIME AMANTISSIMEQVE
 INVITAT

M. CHRISTIANUS REINECCIUS,
 SS. THEOLOG. BACC. ILL. AUG. RECTOR ET P.P.

excipiamus fructumque natantiamus. Aget hoc efficiet RL, Leucopetrensis SS. Th. onis laude commendatisfi. *Et obmutescente peroraturus.* ubl. Proceres nec non Literati audire & frequenti presentia P.P.D.4. Adv. MDCCXXV.

typogr.

